

Załącznik
do Zarządzenia Nr 29/2022
Wójta Gminy Borzechów
z dnia 31 maja 2022 r.

RAPORT

O STANIE GMINY

BORZECHÓW

za 2021 rok

I. WSTĘP

Obowiązek sporządzenia raportu o stanie gminy wynika z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.). Raport obejmuje podsumowanie działalności Wójta Gminy Borzechów w roku 2021, w tym w szczególności realizację polityk, programów i strategii oraz uchwał Rady Gminy.

II. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

1. Obszar i podział administracyjny

Gmina Borzechów zajmuje obszar 6746,5 ha. Jest jedną z najmniejszych gmin w powiecie lubelskim, a także w województwie lubelskim.

Gmina ma charakter typowo rolniczy. Powierzchnia użytków rolnych wynosi 5956 ha, co stanowi ponad 88 % powierzchni. 644 ha zajmują lasy, co przekłada się na niski wskaźnik lesistości (poniżej 10%).

W skład Gminy wchodzi 21 miejscowości: Białawoda, Borzechów, Borzechów-Kolonia, Dąbrowa, Dobrowola, Grabówka, Kaźmierów, Kępa, Kępa Borzechowska, Kępa-Kolonia, Kłodnica Dolna, Kłodnica Górna, Ludwinów, Łączki-Pawłówek, Łopiennik, Majdan Borzechowski, Majdan Radliński, Majdan Skrzyniecki, Osina, Ryczydół i Zakęcie. Tworzą one 19 sołectw.

2. Ludność

Tab. Nr 1: Liczba stałych mieszkańców Gminy Borzechów wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.

Lp.	Miejscowość	Kobiety	Mężczyźni	Razem
1.	BIALAWODA	29	25	54
2.	BORZECHÓW	223	202	425
3.	BORZECHÓW-KOLONIA	190	172	362
4.	DĄBROWA	65	48	113
5.	DOBROWOLA	62	50	112
6.	GRABÓWKA	42	37	79
7.	KAŹMIERÓW	51	51	102
8.	KĘPA	110	103	213
9.	KĘPA BORZECHOWSKA	87	96	183
10.	KĘPA-KOLONIA	158	155	313
11.	KŁODNICA DOLNA	189	191	380
12.	KŁODNICA GÓRNA	142	128	270
13.	LUDWINÓW	99	121	220
14.	ŁĄCZKI-PAWŁÓWEK	72	67	139
15.	ŁOPIENNIK	149	142	291
16.	MAJDAN BORZECHOWSKI	36	55	91
17.	MAJDAN RADLIŃSKI	60	59	119
18.	MAJDAN SKRZYNIECKI	68	79	147
19.	OSINA	53	43	96
20.	RYCZYDÓŁ	31	23	54
21.	ZAKĘCIE	20	16	36
	OGÓLEM	1936	1863	3799

Na dzień 31 grudnia 2021 roku teren Gminy zamieszkiwało 3799 osób. W ciągu ostatniego roku liczba ludności zmniejszyła się o 42 osoby. Ujemny przyrost naturalny wyniósł ponad 1,09 % i był najwyższy na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia. W ciągu roku urodziło się tylko 39 dzieci, w tym 18 dziewczynek i 21 chłopców. W tym okresie zmarło 69 osób, w tym 25 kobiet i 44 mężczyzn. Na terenie Gminy zostało zawartych 15 związków małżeńskich. Gęstość zaludnienia w Gminie Borzechów spadła poniżej 57 osób/km².

Największa liczba ludności zamieszkuje miejscowości: Borzechów (425 osób), Kłodnica Dolna (380 osób) i Borzechów-Kolonia (362 osób).

Wśród mieszkańców Gminy nieznacznie przewagę liczebną posiadają kobiety, które stanowią 50,96% ogólnej liczby ludności Gminy. Proporcje między liczbą mężczyzn a liczbą kobiet wykazują nieznaczne różnice w poszczególnych miejscowościach. Niewielkie dysproporcje między liczbą kobiet i mężczyzn występują również w poszczególnych grupach wiekowych, co ilustruje tabela Nr 2.

Tab. Nr 2: Struktura ludności wg wieku - stan na dzień 31 grudnia 2021 r.

	do 18 lat	18 – 65 lat	powyżej 65 lat
Kobiety	378	1180	378
Mężczyźni	409	1213	241
OGÓLEM	787	2393	619

3. Gminne jednostki organizacyjne:

- Urząd Gminy Borzechów
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Borzechowie
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kazimierza Rasławskiego w Borzechowie
- Szkoła Podstawowa im. Obrońców Polskośći w Kłodnicy Dolnej
- Przedszkole w Borzechowie
- Gminna Biblioteka Publiczna w Borzechowie – samorządowa instytucja kultury.

III. GOSPODARKA FINANSOWA GMINY

1. Budżet Gminy i prognoza finansowa

Budżet Gminy Borzechów na rok 2021 został przyjęty uchwałą Nr XVII/124/20 Rady Gminy Borzechów z dnia 30 grudnia 2020 roku. Zmiany w budżecie w trakcie omawianego roku wprowadzone zostały ośmioma uchwałami Rady Gminy oraz pięcioma zarządzeniami Wójta Gminy Borzechów.

Budżet Gminy na 2021 rok zakładał dochody w kwocie 20 716 516,51 zł oraz wydatki w kwocie 18 870 849,51 zł.

Wykonanie dochodów Gminy Borzechów na dzień 31 grudnia 2021 r. wyniosło ogółem 21 154 547,44 zł, co stanowi 102,11 % planu, z tego dochody bieżące wyniosły 18 573 582,44 zł i dochody majątkowe 2 580 965,00 zł.

Wykonanie wydatków na dzień 31 grudnia 2021 r. wyniosło ogółem 18 153 489,64 zł, co stanowi 96,19 %, z tego wydatki bieżące –16 143 769,98 zł i wydatki majątkowe – 2 009 719,66 zł.

- Dochody w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosły - 5.545,09 zł,
- Wydatki w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosły - 4.758,45 zł.

W budżecie Gminy w 2021 roku nie zostały wyodrębnione środki na fundusz sołecki. Nie realizowano żadnego przedsięwzięcia w ramach partnerstwa publiczno-prawnego.

Gmina Borzechów w 2021 r. była beneficjentem projektów: „Poznaj Polskę”, „Aktywna Tablica” i „Laboratoria Przyszłości”. Realizatorem projektów były szkoły podstawowe z terenu Gminy. Zadania były jednoroczne, poniesione wydatki należały do wydatków bieżących. Ponadto Gmina Borzechów otrzymała nagrodę w konkursie „Rosnąca odporność” w kwocie 250 000,00 zł.

Wieloletnia prognoza finansowa obowiązująca w 2021 roku została przyjęta uchwałą Nr XVII/123/20 Rady Gminy z dnia 30 grudnia 2020 r. W trakcie roku Rada Gminy wprowadziła do prognozy dwie zmiany.

Prognoza obowiązuje do 2030 roku. Wieloletnia prognoza finansowa Gminy Borzechów na lata 2021-2030 przedstawia informację o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.). W wieloletniej prognozie finansowej w 2021 roku nie planowano przedsięwzięć inwestycyjnych z udziałem środków UE.

Szczegółowe sprawozdanie Wójta Gminy Borzechów z dnia 29 kwietnia 2022 roku z wykonania budżetu Gminy Borzechów i informacji o stanie mienia Gminy Borzechów opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Borzechów (BIP) pod adresem <https://borzechow.e-biuletyn.pl>.

2. Informacja o stanie mienia komunalnego

Gmina Borzechów jest właścicielem 46 działek gruntu o łącznej powierzchni 5,9017 ha. Gmina jest również właścicielem dróg gminnych o łącznej powierzchni 553.020 m².

Ponadto Gmina posiada następujące nieruchomości:

- cztery ujęcia zbiorowe wody: Ludwinów, Łączki-Pawłówek, Borzechów i Kaźmierów.

Ujęcia wraz z sieciami magistralnymi o łącznej długości ok. 63 km oraz przyłączami wodnymi w ilości 1198 szt. pozostają w użytkowaniu Zakładu Budowy i Eksploatacji Wiejskich Urzędzeń Komunalnych w Bełżycach.

- obiekty użyteczności publicznej:

- budynek administracyjny Urzędu Gminy z budynkiem gospodarczym
- budynek komunalny w Borzechowie
- budynek Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Borzechowie
- budynek Szkoły Podstawowej w Kłodnicy Dolnej
- budynek świetlicy w Kaźmierowie.

Wartość mienia gminnego na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosiła łącznie 22 967 907,59 zł,
z tego :

- grunty	-	588.155,63 zł
- budynki i lokale	-	6.110.592,76 zł
- obiekty inżynierii lądowej i wodnej	-	15.109 168,15 zł
- zestawy komputerowe	-	281.336,82 zł
- urządzenia techniczne	-	314.775,28 zł
- środki transportu	-	262.491,45 zł
- narzędzia, przyrządy, wyposażenia	-	301 387,50 zł.

IV. REALIZACJA STRATEGII, POLITYK I PROGRAMÓW

A. Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Borzechów

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Borzechów była opracowana na lata 2015-2020. Wyznaczała ona cele i kierunki rozwoju Gminy w zakresie: gospodarczym, społecznym, środowiskowym i technicznym.

W 2021 roku, mimo przekroczenia progu czasowego obowiązywania Strategii, kontynuowano główne kierunki rozwoju określone w tym dokumencie.

DROGOWNICTWO

Infrastruktura drogowa to priorytet wśród zadań inwestycyjnych Gminy. W 2021 roku wybudowano lub przebudowano prawie 5 km dróg gminnych o nawierzchni asfaltowej.

Wśród zrealizowanych zadań były:

- przebudowa drogi gminnej 107056Lw miejscowości Ryczydół na odcinku 0,74 km
- przebudowa drogi gminnej 107053L w miejscowości Kłodnicy Dolna, w kierunku cmentarza, o długości 0,33 km
- przebudowa drogi gminnej 107058L w miejscowości Białawoda na odcinku 0,20 km
- przebudowa drogi gminnej nr 107051L w miejscowości Kępa Borzechowska na odcinku 0,62 km
- przebudowa drogi gminnej 107050L w miejscowości Borzechów na odcinku 0,42 km
- przebudowa chodnika wzdłuż drogi gminnej nr 107050L w Borzechowie - strona południowa, na odcinku 0,40 km
- przebudowa drogi gminnej 107051L w Kępie Borzechowskiej, na odcinku 0,86 km
- przebudowa drogi gminnej 107395L w miejscowości Łopiennik na odcinku 1,25 km.

Gmina udzieliła również pomocy finansowej na zadania z zakresu drogownictwa realizowane przez Powiat Lubelski, w tym na:

- końcowy etap przebudowy drogi powiatowej Łopiennik – Skorczyce
- budowę chodników w ciągu dróg powiatowych: Kłodnica Dolna – Kłodnica Górna oraz w Dąbrowie (łącznie ok.0,6 km).

OŚWIATA, SPORT, REKREACJA, SŁUŻBA ZDROWIA

- remont podłogi w sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej w Borzechowie
- dostosowanie pomieszczeń dla potrzeb stołówki w Przedszkolu
- opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej przebudowy obiektu sportowo-rekreacyjnego w Borzechowie-Kolonii.

GOSPODARKA KOMUNALNA, OCHRONA ŚRODOWISKA

- modernizacja budynku komunalnego w Borzechowie - I etap
- dofinansowywanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków
- udzielenie dotacji na odnawialne źródła energii (piece, panele słoneczne i fotowoltaiczne)
- budowa oświetlenia ulicznego w Kłodnicy Dolnej
- zagospodarowanie terenów zieleni w dolinie rzeki Chodelki w miejscowości Borzechów
- pielęgnacja i wycinka drzew w zabytkowej alei lipowej w Kłodnicy Dolnej.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

- remont części garażowej budynku OSP Ryczydół – Dobrowola
- przygotowanie dokumentacji instalacji gazowej dla budynku strażnicy OSP w Łączkach – Pawłówku.

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

- udzielenie pomocy finansowej Powiatowi Lubelskiemu na uruchomienie lokalnego transportu zbiorowego na trasie Białawoda – Borzechów – Bełżyce
- udzielenie pomocy finansowej Powiatowi Lubelskiemu na uruchomienie lokalnego transportu zbiorowego na trasie Bełżyce – Łączki – Niedrzwica Duża.

B. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzechów oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzechów

Gmina Borzechów objęta jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego w 100% powierzchni Gminy. Plan został zatwierdzony uchwałą Nr XIV/86/2000 Rady Gminy Borzechów z dnia 29 sierpnia 2000 r. (ogł. w Dz. U. Woj. Lub. Nr 70, poz. 841 z 2000 r.) i był zmieniany w późniejszych latach.

Gmina posiada także Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzechów przyjęte uchwałą Nr X/65/99 Rady Gminy Borzechów z dnia 28 grudnia 1999 r.

W 2021 roku Rada Gminy podjęła uchwałę mającą na celu dokonanie oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borzechów oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Także w 2021 roku została podjęta uchwała o zmianie zapisów przeznaczenia jednej działki położonej w miejscowości Borzechów. Zmiana dotyczyła przekształcenia gruntów pod tereny usług publicznych.

C. Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Borzechów na lata 2014 – 2032

Program został przyjęty uchwałą Nr XXXIV/199/14 Rady Gminy Borzechów z dnia 07 listopada 2014 r. Celem Planu jest oczyszczenie terenu Gminy z azbestu poprzez stopniową jego utylizację, która będzie skutkować wyeliminowaniem negatywnego wpływu azbestu na

zdrowie mieszkańców oraz na stan środowiska.

W 2021 r. na terenie Gminy zdemontowano i przekazano do utylizacji 7 618 m² płyt falistych i płaskich zawierających azbest, pochodzących głównie z pokryć dachowych budynków mieszkalnych i gospodarczych.

Obecnie zadanie to realizowane jest przez Urząd Marszałkowski w Lublinie. Pracownicy Urzędu Gminy pośredniczą w przyjmowaniu wniosków i przekazywaniu ich do dalszej realizacji.

D. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Borzechów

Uchwałą Nr XIII/86/16 Rada Gminy Borzechów z dnia 18 maja 2016 r. przyjęła plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Borzechów, który przewiduje:

- redukcję emisji gazów cieplarnianych o przynajmniej 20 %,
- zwiększenie udziału zużycia energii z odnawialnych źródeł do 20 %,
- redukcję zużycia energii pierwotnej o 20 %.

Na terenie Gminy Borzechów w 2021 r. nie był wykonywany pomiar poziomu zanieczyszczenia powietrza. W oparciu o wyniki stacji pomiarowej w Lublinie stwierdzono, że przekroczenia dopuszczalnego poziomu zanieczyszczeń Pyłem PM 10 wystąpiły w 2021 r. w ciągu 5 dni w okresie grzewczym.

W roku 2021 nie odnotowano także przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu drogowego. Wiąże się to z faktem, że Gmina nie posiada na swoim terenie dróg krajowych, wojewódzkich ani dróg szybkiego ruchu.

Na terenie Gminy brak też zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska. Gmina ma charakter rolniczy. Największe zakłady to: Przedsiębiorstwo „IGORD” – Jerzy Podgórski, piekarnia w Borzechowie, stacja paliw w Kłodnicy Dolnej oraz sklepy handlowe. Skala produkcji w tych zakładach jest stosunkowo niewielka.

Gmina nie posiada informacji o emisji zanieczyszczeń gazowych takich jak: dwutlenek siarki, tlenek azotu, tlenek węgla i dwutlenek węgla.

E. Gospodarka odpadami komunalnymi

Gmina Borzechów na 2021 rok zawarła dwie oddzielne roczne umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, z firmami wyłonionymi w postępowaniach przetargowych.

Gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objęte były nieruchomości zamieszkałe oraz nieruchomości niezamieszkałe.

Opłata miesięczna za odbiór i zagospodarowanie odpadów naliczana była od każdej osoby zamieszkującej nieruchomość. Natomiast w przypadku nieruchomości niezamieszkałej miesięczna opłata od zadeklarowanej ilości pojemników i worków.

Z pobieranych opłat Gmina pokrywała koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, który obejmuje koszty:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- tworzenia i utrzymania punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- obsługi administracyjnej tego systemu,
- edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

W 2021 roku na terenie Gminy Borzechów odebrano od mieszkańców 588,919 ton odpadów. Statystycznie na 1 osobę przypadało:

- 91,35 kg odpadów zmieszanych,
- 42,12 kg odpadów segregowanych,
- 47,23 kg odpadów dostarczonych do PSZOK-u.

Na 1 mieszkańca średnio przypadało ogółem 180,70 kg odpadów, co stanowi wzrost o 0,42 kg/os. względem roku poprzedniego.

Za 2021 rok Gmina osiągnęła wymagane poziomy recyklingu odpadów.

F. Inne działania w zakresie ochrony środowiska

1/ Urząd Gminy prowadzi ewidencję zbiorników bezodpływowych na nieczystości, przydomowych oczyszczalni ścieków oraz umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. na terenie Gminy znajdowało się:

- 119 przydomowych oczyszczalni ścieków
- 990 zbiorników bezodpływowych (szamb).

W 2021 roku oddano do użytku 20 nowych przydomowych oczyszczalni ścieków, których budowa była dofinansowana z budżetu Gminy (dotacje celowe na podstawie uchwały Nr XVIII/112/16 Rady Gminy Borzechów określającej zasady i tryb udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków).

Gmina udzieliła 40 dotacji na zakup i montaż proekologicznych źródeł ciepła i urządzeń odnawialnych źródeł energii, w tym na:

- 13 układów fotowoltaicznych o mocy od 4,5 kW do 9 kW
- 10 zestawów solarnych do podgrzewania wody
- 17 pieców gazowych do ogrzewania mieszkań.

Dotacje udzielane były w oparciu o zapisy uchwały Nr XXX/190/18 Rady Gminy w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy na realizację zadań polegających na instalacji proekologicznych źródeł ciepła i urządzeń odnawialnych źródeł energii w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie Gminy Borzechów, zmienionej w 2020 r. uchwałą Nr XIII/84/20.

2/ Oczyszczanie terenu

Gmina utrzymuje 67,8 km dróg gminnych.

Utrzymanie dróg, ulic, 11 placów zabaw i 29 przystanków komunikacji publicznej w okresie letnim obejmuje:

- oczyszczanie ulic, chodników, przystanków i placów zabaw,
- koszenie poboczy, pasów zieleni wraz ze zbieraniem trawy,
- zbieranie i wywożenie odpadów zgromadzonych w rowach i koszach ulicznych,
- malowanie i konserwowanie ławek ustawionych przy chodnikach.

Zakres prac wykonywanych w okresie zimowym obejmuje:

- odśnieżanie ulic oraz podległych chodników i przystanków,

- zwalczanie gołoledzi, lodowicy i śliskości pośniegowej,
- opróżnianie koszy ulicznych.

3/ Utrzymanie zieleni

Prace związane z utrzymaniem terenów zieleni obejmowały następujące czynności:

- utrzymywanie klombów i rabat,
- dokonywanie nasadzeń krzewów i kwiatów na klombach i rabatach,
- pielęgnacja żywopłotów,
- utrzymanie ławek i koszy przydrożnych w estetycznym wyglądzie.

4/ Realizacja programu „Czyste Powietrze”

Na podstawie zawartego porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie Gmina realizuje program „**Czyste powietrze**”, który ma na celu poprawę jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. W ramach warunków porozumienia w siedzibie Urzędu Gminy został utworzony w październiku 2021 r. punkt konsultacyjno-informacyjny, którego zadaniem jest m.in.:

- udzielanie informacji o Programie osobom zainteresowanym
- wsparcie mieszkańców w przygotowywaniu wniosków o dofinansowanie oraz pomoc przy rozliczaniu przyznanego dofinansowania i wypełnianiu wniosków o płatność
- podejmowanie działań mających na celu zidentyfikowanie budynków, których właściciele mogliby być potencjalnymi wnioskodawcami i przedstawienie im korzyści z udziału w Programie
- prowadzenie działań propagujących Program.

W 2021 roku mieszkańcy nie złożyli za pośrednictwem Urzędu Gminy żadnego wniosku o dofinansowanie inwestycji ze środków Programu.

5/ Wprowadzanie danych o źródłach ciepła i źródłach spalania paliw do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków

Od 1 lipca 2021 r. właściciele lub zarządcy budynku lub lokalu mieszkalnego mają obowiązek złożyć deklarację dotyczącą źródeł ciepła i źródeł spalania paliw do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Deklarację taką można złożyć w formie elektronicznej bezpośrednio do CEEB lub w formie papierowej do właściwego Urzędu Gminy.

W 2021 r. pracownicy Urzędu przyjęli 31 deklaracji od mieszkańców, które wprowadzili do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

G. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy Borzechów

Program ma na celu zapobieganie bezdomności zwierząt poprzez zapewnienie im miejsca w schronisku oraz opieki weterynaryjnej, a także zmniejszenie populacji zwierząt bezdomnych.

Na realizację zadań określonych w Programie w 2021 roku wydzielono w budżecie Gminy kwotę 32 000 zł. Środki te przeznaczono na: opłatę za zapewnienie miejsca w schronisku dla

bezdolnych zwierząt, sterylizację, kastrację i uśpienie ślepych miotów oraz na dożywanie bezdolnych zwierząt.

H. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok

Program został zatwierdzony przez Radę Gminy Borzechów uchwałą Nr XVII/127/20 z dnia 30 grudnia 2020 r. Na jego realizację wydzielono w budżecie kwotę 45 000 zł. Są to środki pochodzące z opłat na zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

W ramach Programu sfinansowano następujące zadania:

- zakup książek, literatury fachowej i profilaktycznej
- zakup sprzętu sportowego dla szkół i przedszkola
- transport uczestników zawodów sportowych
- uzyskanie specjalistycznych opinii w przedmiocie uzależnienia.

Jednym z podstawowych zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych było podejmowanie działań w zakresie kierowania na leczenie odwykowe. Zgodnie z ustawą o wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi leczenie odwykowe jest dobrowolne. Jednak w przypadkach kiedy osoba nadużywa alkoholu, powoduje rozkład życia rodzinnego, demoralizuje nieletnich, uchyla się od pracy lub systematycznie zakłóca spokój lub porządek publiczny Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich może wydać postanowienie o obowiązku poddania się tej osoby leczeniu odwykowemu. Postępowanie w tej sprawie Sąd wszczyna na wniosek prokuratora lub gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

W 2021 roku do Gminnej Komisji wpłynęło 10 wniosków: 5 od członków rodzin osób nadużywających alkoholu, 3 od Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 2 od kuratorów sądowych. Komisja przesłuchała 5 osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu oraz 14 świadków. Po przeprowadzeniu postępowania 7 spraw przekazano do Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nieletnich w Kraśniku. 2 osoby podjęły leczenie odwykowe. Jedno postępowanie pozostawiono bez rozpatrzenia, gdyż na wezwanie Komisji nie stawili się ani wnioskodawca, ani osoba podejrzana o nadużywanie alkoholu.

Gminna Komisja odbyła wizytację w 10 punktach sprzedaży napojów alkoholowych, sprawdzając przestrzeganie przez sprzedawców przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

I. Program współpracy Gminy Borzechów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2021 rok

Program został przyjęty uchwałą Nr XVI/119/20 Rady Gminy Borzechów z dnia 27 listopada 2020 r.

Głównym celem Programu współpracy było zaspokajanie potrzeb mieszkańców Gminy poprzez realizację zadań publicznych Gminy we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Przyjęcie Programu współpracy poprzedzone było konsultacjami z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na terenie Gminy Borzechów.

Na terenie Gminy Borzechów na koniec 2021 roku zarejestrowane były 23 organizacje pozarządowe, w tym:

- 11 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej
- 2 stowarzyszenia
- 1 klub sportowy (działający w formie stowarzyszenia)
- 9 Kół Gospodyń Wiejskich.

Organizacje stają się nie tylko wykonawcami zadań, lecz coraz częściej ich inicjatorem.

Na dofinansowanie realizacji zadań publicznych ujętych w Programie wydatkowano z budżetu Gminy kwotę 79 000 zł. W 2021 r. Gmina Borzechów zlecała realizację zadań na podstawie umowy, z zastosowaniem: trybu konkursowego oraz trybu pozakonkursowego (tzw. „małe granty”).

1/ W drodze otwartego konkursu ofert Gmina zleciła realizację zadania „Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w 2021 roku”. Jego realizatorem był Gminny Klub Sportowy „PERŁA” Borzechów. W ramach tego zadania podejmowane były następujące działania:

- organizacja szkolenia sportowego w sekcji piłki nożnej dla drużyn seniorów i drużyn młodzieżowych
- współorganizowanie imprez sportowo-rekreacyjnych
- udział w rozgrywkach międzyklubowych poza Gminą.

Na realizację tego działania Gmina przekazała kwotę 70.000 zł.

2/ W trybie tzw. małych grantów (z pominięciem otwartego konkursu ofert) przyznano 6 dotacji w łącznej kwocie 9.000 zł na realizację następujących zadań:

- „Grochem z kotła – warsztaty kulinarne” - Koło Gospodyń Wiejskich „Działaczki z Kępskiej Paczki” w Kępie
- „Wspieramy – działamy” - Koło Gospodyń Wiejskich „Dobrowianki” w Dobrowoli
- „Kulinarne smaki” - Koło Gospodyń Wiejskich w Kłodnicy Dolnej
- „Fuzja smaków – warsztaty kulinarne” - Koło Gospodyń Wiejskich „Z przytupem” w Ryczydole
- „Warsztaty kulinarne – popularyzacja KGW” - Koło Gospodyń Wiejskich „Pszczółki” w Kłodnicy Górnej
- „Warsztaty kulinarne” - Koło Gospodyń Wiejskich „Fiku-Miku” w Łopienniku.

3/ Oprócz udzielania pomocy finansowej w postaci dotacji na realizację zadań publicznych prowadzono też współpracę pozafinansową z organizacjami pozarządowymi, w tym:

- zamieszczanie na stronie internetowej Urzędu Gminy Borzechów zapowiedzi wydarzeń organizowanych przez organizacje pozarządowe, a także publikowano relacje z ich przeprowadzenia,

- promocja działalności organizacji pozarządowych w lokalnej gazecie,
- udzielanie pomocy merytorycznej i technicznej w związku z realizacją przez organizacje pozarządowe zadań publicznych,
- przekazywanie informacji organizacjom pozarządowym o planowanych szkoleniach, organizowanych przez różne instytucje,
- współdziałanie w pozyskiwaniu środków finansowych z innych źródeł niż budżet Gminy Borzechów.

V. REALIZACJA STRATEGII I PROGRAMÓW W ZAKRESIE OPIEKI SPOŁECZNEJ

Polityka społeczna Gminy ma na celu zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych, wyrównywanie szans oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców.

W ramach pomocy społecznej świadczone są:

- świadczenia materialne: zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe pieniężne,
- świadczenia w naturze, np. opał, posiłki, artykuły żywnościowe,
- praca socjalna,
- działania na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym,
- interwencje w rodzinach, w których występują dysfunkcje.

Statystyka działalności GOPS w Borzechowie:

- W 2021 roku pomocą społeczną objęto 154 osoby,
- Świadczenia rodzinne realizowane w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych zostały przyznane 230 rodzinom, 1286 świadczeń.
- Świadczenia z funduszu alimentacyjnego zostały przyznane 9 rodzinom, 181 świadczeń,
- Rządowy program „Rodzina 500+” - świadczenia przyznano 654 dzieciom, 407 rodzinom,
- Asystent rodziny w 2021 r. miał pod opieką 7 rodzin, w tym 27 dzieci.

W 2021 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Borzechowie realizował następujące strategie i programy:

1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2028

Strategia została przyjęta uchwałą Nr XX/146/21 Rady Gminy Borzechów z dnia 30 czerwca 2021 r.

Program Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Borzechów to spójna koncepcja rozwojowa Gminy w perspektywie długotrwałych relacji i współpracy. Wypracowana w drodze konsensusu stała się dokumentem rzeczywistych dążeń, poprzez przyjęte i realizowane cele strategiczne. Misją Strategii jest podniesienie poziomu życia ludności do standardów europejskich przez pełniejsze zaspokojenie potrzeb społecznych. Natomiast głównymi priorytetami (celami szczegółowymi) działań są:

1. wyrównywanie szans życiowych osób starszych i niepełnosprawnych,
2. wsparcie rodzin (opieka nad dzieckiem i rodziną),
3. ograniczanie skali bezrobocia oraz negatywnych jego skutków,

4. ograniczanie problemu uzależnień oraz jego skutków.

Odbiorcami Strategii są mieszkańcy Gminy Borzechów, w szczególności osoby i rodziny potrzebujące pomocy i wsparcia z powodu: ubóstwa, bezrobocia, uzależnienia, problemów opiekuńczo – wychowawczych, bezradności życiowej rodzinnej i społecznej, niepełnosprawności, długotrwałej choroby i przemocy w rodzinie. Realizacja strategii możliwa była dzięki integracji i współpracy wielu podmiotów, które przyczyniły się do wzrostu jakości życia oraz spadku liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zrealizowane zadania w ramach strategii przynoszą systematyczne efekty. Działania przewidziane w strategii umożliwiają podniesienie jakości życia dzięki oferowanym właściwym formom wsparcia i aktywizacji w środowisku lokalnym. Istotne jest jednak skoordynowanie i intensyfikacja działań nakierowanych na wykorzystanie zarówno potencjału samej Gminy, jak i szans zewnętrznych.

2. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Borzechów na lata 2018-2022

Program został przyjęty uchwałą Nr XXVIII/176/18 z dnia 22 czerwca 2018 roku. Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, natomiast głównymi założeniami programu jest:

- uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie,
- promowanie modelu rodziny wolnej od przemocy,
- edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie,
- działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Natomiast głównym zadaniem programu jest wprowadzenie w życie szerokiego spektrum działań mających na celu zarówno zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy w rodzinie, jak i przeciwdziałanie temu zjawisku oraz zwiększenie profesjonalizmu służb społecznych w udzielaniu pomocy ofiarom przemocy oraz w podejmowaniu działań wobec sprawców. Problematyka przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest wielowymiarowa dlatego w ramach Programu realizowane są zadania mające na celu ochronę ofiar przemocy w rodzinie oraz działania do osób stosujących przemoc w rodzinie. Przemoc w rodzinie wiąże się z różnymi problemami tj.: bezrobocie, zaburzenia psychiczne, uzależnienia od alkoholu, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Ponadto realizacja programu ma na celu stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób stosujących przemoc, zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych, bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie.

W ramach realizacji programu w 2021 roku pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Borzechowie brali udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz pracach grup roboczych do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Do zadań zespołu należy integrowanie i koordynacja pracy wszystkich podmiotów wchodzących w skład zespołu. Zespół podejmuje działania profilaktyczne, interwencyjne, diagnozuje sytuacje rodziny oraz podejmuje działania mające przeciwdziałać zjawisku przemocy. GOPS Borzechów prowadzi

obsługę biurową zespołu oraz pracownicy biorą czynny udział w pracach merytorycznych. W 2021 r. odbyło się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, w związku z pandemią COVID-19 liczbę spotkań grupy roboczej należało zmniejszyć do minimum. W ramach pracy Zespołu pomocą objęto 17 osób z 4 rodzin. 2 pracowników socjalnych w ramach godzin swojej pracy zajmują się koordynowaniem procedur Niebieskiej Karty i pracą socjalną z rodzinami uwikłanymi w przemoc. W ramach działań procedury Niebieskiej Karty został skierowany 1 wniosek do Sądu Rodzinnego, o wgląd w sytuacje rodziny i małoletnich dzieci.

3. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Borzechów na lata 2021 - 2023

Program został przyjęty uchwałą Nr XX/145/21 Rady Gminy z dnia 30 czerwca 2021 r.

Wytyczne zawarte w Programie realizowane były m. in. poprzez działania profilaktyczne zapobiegające powstawaniu w rodzinie sytuacji kryzysowych wymagających interwencji, tj.:

- poprawa bezpieczeństwa socjalnego rodzin,
- objęcie opieką kobiet w ciąży, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet, które otrzymały informację, że ich dziecko posiada ciężkie wady wrodzone,
- działania profilaktyczne zapobiegające uzależnieniom od substancji psychoaktywnych, udzielanie pomocy w przezwyciężaniu tych problemów,
- skuteczne reagowanie w sytuacjach kryzysowych już zaistniałych poprzez udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia,
- przeciwdziałanie niedożywionym dzieciom,
- zabezpieczanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny,
- wspieranie rodziny w funkcjach wychowawczych, opiekuńczych i socjalnych,

Stworzony system pomocy zakłada, że wsparcie skierowane będzie do całej rodziny, a nie wyłącznie do poszczególnych jej członków. Tylko taki rodzaj pomocy doprowadzić może bowiem do trwałych zmian w rodzinie i przeciwdziałania wyuczonej bezradności. Wsparcie rodziny ma służyć odbudowie i podtrzymywaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych. Podstawą rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowie prawidłowych relacji w rodzinie. Pomoc rodzinie powinna być w miarę wczesna i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest stworzenie jej odpowiednich warunków rozwoju przy wykorzystaniu jej własnych możliwości i zasobów, a nie wyręczanie w pełnieniu podstawowych funkcji. Celem głównym Programu jest stworzenie spójnego systemu wsparcia i pomocy rodzinie w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych w Gminie Borzechów. Realizowane w ramach programu zadania koncentrują się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie. Praca z rodziną powinna być połączona z jej własną aktywnością. Pracując z rodziną dysfunkcyjną należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Diagnozowanie, zarówno problemów z jakimi borykają się rodziny w Gminie Borzechów, jak i posiadanych zasobów pozwala na wskazanie form pomocy dla rodzin znajdujących się w sytuacjach zagrożenia i kryzysu. Realizacja Programu przynosi rezultaty, a podejmowane działania na rzecz wspierania rodziny w Gminie Borzechów należy kontynuować w przyszłości.

4. Program „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

W 2021 roku w ramach programu objęto dożywianiem 40 dzieci, których rodziny spełniały kryterium dochodowe podjęte Uchwałą Nr IV/28/19 Rady Gminy Borzechów z dnia 30 stycznia 2019 r., która podnosząc kryterium dochodowe, umożliwiła większej grupie rodzin skorzystać z powyższego programu.

Przyznana pomoc w postaci dożywiania dzieci uzasadniana jest sytuacją życiową i materialną potwierdzaną treścią wywiadów środowiskowych, sporządzanych przez pracowników socjalnych świadczących pracę w terenie.

Plan finansowy na dożywianie wynosił 31 500,00 zł, jednak w związku z pandemią COVID-19 placówki oświatowe były czasowo zamykane, w związku z tym dożywianie dzieci nie było realizowane systematycznie przez cały rok, kwota wydatkowania na ten cel wyniosła 14 215,70 zł.

5. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Borzechowie w 2021 roku współpracował z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy w Lublinie. W ramach współpracy Ośrodek weryfikował kryterium dochodowe i wydawał skierowania do otrzymania produktów żywnościowych. Kryterium uprawniające do otrzymania skierowania wynosiło w 2021 r. 1161,00 zł dla rodziny oraz 1542,20 zł dla osoby samotnie gospodarującej. Takie skierowania w 2021 r. otrzymało 38 rodzin z terenu Gminy Borzechów.

6. Program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej – edycja 2021

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Borzechowie w 2021 r. przystąpił do realizacji programu Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej. Program ma na celu zapewnienie dostępności do usługi asystenta, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w Programie, wsparcie udzielane jest oprócz osób starszych również dzieciom do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Rozszerzenie grupy docelowej o dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności wpisuje się w dokonujące się przemiany społeczne i kulturowe związane ze specyfiką funkcjonowania rodziny dziecka z niepełnosprawnością. Wystąpienie niepełnosprawności dziecka wpływa na konstruowanie się nowej jakości funkcjonowania rodziny. Wsparcie udzielane ze strony asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej pozwala na złagodzenie procesu radzenia sobie z kryzysem emocjonalnym, wzmacnia konstruowanie się tożsamości rodzica oraz znacząco podnosi jakość relacji rodzica z dzieckiem oraz otoczeniem społecznym.

W ramach Programu wsparciem objęto 1 dziecko oraz 2 osoby starsze z orzeczeniami o niepełnosprawności oraz znacznym stopniu niepełnosprawności, mieszkających na terenie gminy Borzechów. Do realizacji programu zatrudniono 1 asystenta osobistego, w ramach umowy zlecenia. Koszt otrzymanej dotacji ze środków funduszu solidarnościowego dla Gminy Borzechów wyniósł 30 812,50 zł, program realizowano przez 5 miesięcy.

7. Program „Wspieraj seniora”

Program rządowy miał na celu wsparcie gmin w zapewnieniu pomocy seniorom w wieku 70 lat i więcej, którzy w obowiązującym stanie pandemii zdecydowali się na pozostanie w domu, a nie byli w stanie zabezpieczyć sobie artykułów podstawowej potrzeby. Pomoc, jaką seniorzy otrzymywali w programie, stanowiła odpowiedź na ich potrzeby. Z programu skorzystały osoby z grupy w najtrudniejszej sytuacji rodzinnej i zdrowotnej. Ponadto, zgodnie z otrzymanymi zgłoszeniami, w grupie osób korzystających ze wsparcia znalazły się również osoby poniżej 70 roku życia, które z uwagi na stan zdrowia i/lub uwarunkowania rodzinne zostały objęte pomocą. Z programu skorzystało łącznie 4 osoby, w tym 3 osoby w wieku 70 lat i więcej oraz 1 osoba poniżej 70 roku życia. Uczestnicy skorzystali z pomocy w dostarczeniu zakupów do domu. Ponadto formy realizacji programu to również: dyżury telefoniczne pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Borzechowie, w ramach których informowali o programie, udzielali odpowiedzi osobom zainteresowanym; kontakt telefoniczny z seniorami inicjowany przez pracowników socjalnych, w celu rozeznania potrzeb i zaoferowania wsparcia dostępnego w programie; przyjmowanie oraz ewidencjonowanie zgłoszeń przychodzących zarówno w systemie CAS za pośrednictwem infolinii, jak i bezpośrednio do Ośrodka; koordynacja oraz zlecenie do realizacji zgłoszeń osobom, które będą świadczyły usługę wsparcia w ramach programu, dostarczanie seniorom zakupów; sprawozdawczość programu. Zaangażowanie pracowników socjalnych w realizację programu było większe niż wynika to z ww. liczby uczestników programu. Seniorzy w znaczącej liczbie byli zainteresowani dostarczeniem i sfinansowaniem zakupów, co wymagało zaangażowania pracowników w objaśnianie zasad udziału w programie, jak również determinowało konieczność rozeznania sytuacji finansowej i rodzinnej osób starszych, w celu udzielenia wsparcia adekwatnego do potrzeb mieszkańców. Gmina uzyskała wsparcie finansowe na program „Wspieraj Seniora” w wysokości 1 000 zł.

Duże znaczenie w kształtowaniu się przyszłej polityki społecznej będą miały wydarzenia spowodowane stanem pandemii COVID 19 na całym świecie. Już dziś wiadomo, że okres ten lawinowo ciągnie za sobą dodatkowe konsekwencje i problemy społeczne, z którymi będzie musiała się zmierzyć lokalna infrastruktura pomocy społecznej.

VI. OŚWIATA I WYCHOWANIE

Na terenie Gminy funkcjonują trzy placówki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Gmina Borzechów: Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kazimierza Rasławskiego w Borzechowie, Szkoła Podstawowa im. Obrońców Polskości w Kłodnicy Dolnej wraz z Punktem Przedszkolnym oraz Przedszkole w Borzechowie. Wszystkie placówki

dysponują dobrymi warunkami lokalowymi oraz bogatą bazą dydaktyczną, która jest systematycznie uzupełniana.

Liczba uczniów w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2021/2022 – wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. kształtowała się następująco:

Szkoła	Liczba uczniów	Oddział przedszkolny	Punkt Przedszkolny	Razem
Publiczna Szkoła Podstawowa w Borzechowie	141	X	X	141
Szkoła Podstawowa w Kłodnicy Dolnej	98	20	17	135

Pierwsza połowa 2021 roku, ze względu na pandemię koronawirusa, była kolejnym trudnym okresem dla placówek oświatowych. Długotrwała nauka zdalna znacznie ograniczyła możliwości organizacji dodatkowych zajęć. W okresach, w których nauczanie odbywało się w sposób stacjonarny, szkoły aktywnie włączały się w realizację projektów i programów mających na celu wszechstronny rozwój uczniów. Poniżej przedstawiono wykaz udziału poszczególnych placówek w programach o ponadlokalnym zasięgu.

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kazimierza Rasławskiego w Borzechowie

- **„Laboratoria przyszłości”** - pozyskano dofinansowanie w kwocie 60 000 zł. Inicjatywa edukacyjna realizowana przez Ministerstwo Edukacji i Nauki we współpracy z Centrum GovTech w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, której celem jest stworzenie nowoczesnej szkoły, w której zajęcia będą prowadzone w sposób ciekawy, angażujący uczniów oraz sprzyjający odkrywaniu ich talentów i rozwijaniu zainteresowań. W Szkole powstała pracownia „Studio smaków”, gdzie realizowany jest projekt edukacyjny dla klas I-VI pt. „Smaki i smaczki”.
- **„Aktywna tablica”**- uzyskano 35 000 zł dofinansowania. Program obejmował szkoły, w których uczą się dzieci niepełnosprawne. W ramach dotacji zakupiono 2 monitory interaktywne z oprogramowaniem terapeutycznym, interaktywną podłogę Fun Floor z oprogramowaniem terapeutycznym, program terapeutyczny „Logopedia ekspert” oraz pomoce naukowe.
- **„Poznaj Polskę”** – program rządowy, w ramach którego pozyskano dofinansowanie w kwocie 8 880 zł do wycieczek szkolnych. W ramach programu zorganizowano wycieczkę dla uczniów klas I-III do Kozłówki i Lublina oraz wycieczkę w Góry Świętokrzyskie dla uczniów klas IV-VIII.
- **„Szlanka mleka” i „Owoce w szkole”** - unijne programy polegające na dostarczaniu dzieciom owoców i warzyw oraz mleka i produktów mlecznych, mające na celu propagowanie wśród dzieci zdrowych nawyków żywieniowych.
- **„Aktywny powrót uczniów do szkoły”** – program WF z AWF – obejmujący prowadzenie dodatkowych zajęć z wychowania fizycznego dla uczniów klas I – III (3 grupy zajęciowe).

- „Zapasy sportem wszystkich dzieci” - w ramach środków finansowych pozyskanych z Ministerstwa Sportu realizowane są dodatkowe zajęcia zapaśnicze.
- **Ogólnopolski Program Profilaktyki Czerniaka** - udział uczniów klasy VII
- „Mała książka - wielki człowiek” – w ramach projektu uczniowie klasy I otrzymali wyprawki czytelnicze.
- Innowacje pedagogiczne:
  - „Czytam z klasą - lekturki spod chmurki” – program wspierający rozwój czytelnictwa wśród uczniów klas I-III, uczestniczyło w nim 56 uczniów
  - **Instaling** – język niemiecki – uczestnictwo uczniów klas VII - VIII
  - „Czytanie jest cool” - innowacja pedagogiczna dla klas IV-VIII, której celem jest propagowanie czytelnictwa wśród uczniów.

Szkoła Podstawowa im. Obrońców Polskości w Kłodnicy Dolnej

- „Laboratoria przyszłości” - w ramach projektu za kwotę 30 000 zł zakupiono dla Szkoły pomoce dydaktyczne i sprzęt: drukarkę 3D wraz z szafką, aparat fotograficzny, oświetlenie studyjne, kamerę, stację lutującą.
- „Aktywna Tablica” – Szkoła pozyskała dotację w wysokości 43 750 zł, w ramach której zakupiono dwa monitory interaktywne, podłogę interaktywną, laptop oraz pomoce dydaktyczne i programy specjalistyczne dla uczniów z dysfunkcjami.
- Program MEiN „Poznaj Polskę” - Szkoła otrzymała dofinansowanie w kwocie 14 700 zł na zorganizowanie 2 wycieczek szkolnych :
  - jednodniowej wycieczki do Kozłówki i Lublina dla klas I-IV
  - dwudniowej wycieczki do Krakowa i Wieliczki dla klas V-VIII
 Z wycieczek skorzystało 100% uczniów.
- Program „e-WF Sprawność i Zdrowie” – w ramach programu nauczyciel wychowania fizycznego uczestniczył w szkoleniu stacjonarnym w Białej Podlasce „Aktywny powrót uczniów do szkoły”, uzyskał dostęp do materiałów jako pomoc w prowadzeniu zajęć.
- Program „Szkolny Klub Sportowy” - jego celem jest rozwijanie sportu poprzez wspieranie przedsięwzięć z zakresu upowszechniania sportu i młodzieży. W Szkole realizowane są dodatkowe zajęcia sportowe – SKS dla uczniów.
- Projekt „Wsparcie szkoleniowe dla pracowników placówek edukacyjnych w zakresie sposobu korzystania z narzędzi technicznych umożliwiających lub wspierających pracę zdalną”. Projekt finansowany jest ze środków EFS, podnosi on poziom wiedzy w zakresie praktycznego sposobu wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w edukacji, umożliwia usuwanie barier utrudniających skuteczne realizowanie procesu nauczania zdalnego.
- „Mała książka – wielki człowiek”- Projekt ogólnopolski w całości finansowany ze środków Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, kierowany do uczniów klasy I. Celem programu jest popularyzacja i promocja czytelnictwa oraz rozbudzenie miłości do książki wśród dzieci. W ramach projektu uczniowie otrzymali bezpłatnie „Wyprawkę czytelniczą”.
- Projekt „Uniwersytet dzieci” pod patronatem MEiN - w ramach projektu przeprowadzono zajęcia z uczniami z wykorzystaniem materiałów udostępnionych przez Uniwersytet Dzieci.
- Programy profilaktyczne:
  - „Lubelski Program Wczesnego Wykrywania, Leczenia i Terapii Zaburzeń Komunikacyjnych u Dzieci Rozpoczynających Naukę Szkolną”
  - „Akademia dojrzewania”,

- „Program profilaktyki czerniaka”,
- „Dziel się uśmiechem”.
- Program „**Akademia bezpiecznego Puchatka**” – ogólnopolski program edukacyjny skierowany do uczniów klas I, obejmujący tematykę związaną z bezpieczeństwem dzieci w 4 strefach: na drodze, w domu, w szkole oraz w Internecie. W ramach programu prowadzone były zajęcia dla uczniów z wykorzystaniem przesłanych materiałów (filmów edukacyjnych, kart pracy, materiałów merytorycznych dla nauczycieli, prezentacji dla rodziców).
- Program dla kl. I-III „**Kubusiowi przyjaciele natury**” – mający na celu uzupełnienie i pogłębienie wiedzy z zakresu zdrowego stylu życia oraz ochrony środowiska.
- „**Szklanka mleka**”, „**Owoce w szkole**” – programy unijne promujące zdrowe nawyki żywieniowe.
- Projekt „**Ocena Jakości Relacji Szkolnych**” . W ramach projektu przeprowadzono badania wśród uczniów na temat relacji panujących w szkole z uwzględnieniem wątków edukacji zdalnej i pandemii COVID -19.
- Szkoła została zgłoszona do programu Szkolnej Inicjatywy Profilaktycznej „**Nawigacja w każdą pogodę**”. Głównym celem programu jest poprawa kondycji psychicznej uczniów i zapobieganie problemom mogącym wynikać z jej pogorszenia, motywowanie uczniów do ćwiczenia w radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych .

Przedszkole w Borzechowie

Placówka posiada aktualnie 4 oddziały, w tym 2 grupy 10-godzinne oraz 2 grupy z zajęciami 5-godzinnymi. Przedszkole obejmuje edukacją przedszkolną 90 dzieci.

Przedszkole realizuje dodatkowe programy dla dzieci:

- „**Ekokulturalne przedszkole**” to program, którego głównymi celami są: poszerzanie świadomości ekologicznej, kształtowanie postaw i nawyków korzystnych dla środowiska naturalnego, rozbudzanie poczucia współodpowiedzialności za ochronę środowiska, kształtowanie postawy społecznej świadomego i odpowiedzialnego konsumenta.
- „**Akademia Kici Koci**” to program, którego celem jest popularyzowanie czytelnictwa książek dzieciom przez dorosłych, kształtowanie prawidłowych postaw dzieci na przykładzie bohatera książki.

VII. BIBLIOTEKA

Gminna Biblioteka Publiczna w Borzechowie jest samorządową instytucją kultury, wpisaną do rejestru. W jej skład wchodzi filia biblioteczna w Kłodnicy Dolnej. mieszcząca się w budynku Szkoły Podstawowej w Kłodnicy Dolnej. Biblioteka popularyzuje czytelnictwo, dba o rozwój kulturalny mieszkańców, promuje pamięć o przeszłości oraz jest miejscem spotkań społeczności lokalnej.

Na koniec 2021 r. księgozbiór liczył 18469 woluminów. W 2021 roku przybyło 1052 książek i 20 audiobooków. Czytelnikami biblioteki są 732 osoby, które w ciągu roku wypożyczyły 16789 książek.

W 2021 r. w Bibliotece prowadzone były różnorodne zajęcia: warsztaty malarskie, wernisaż prac malarskich, zajęcia wakacyjne dla dzieci, zajęcia komputerowe dla młodzieży i seniorów, zajęcia czytelnicze, plastyczne i kulinarne. We wrześniu odbyła się kolejna odsłona „Narodowego Czytania”, czytana była „Moralność pani Dulskiej” Gabrieli Zapolskiej.

Przy Bibliotece działa Młodzieżowa Orkiestra Dęta, reprezentująca Gminę podczas różnych uroczystościach.

Cały księgozbiór Biblioteki jest wypożyczany komputerowo. Czytelnicy mogą także rezerwować i prolongować książki. Biblioteka prowadzi wypożyczalnię międzybiblioteczną z możliwością wypożyczania książek z bibliotek uniwersyteckich oraz akcję „Książka na telefon”, skierowaną do osób starszych i chorych, które same nie mogą dotrzeć do siedziby Biblioteki. W ramach tego działania bibliotekarze obsługiwali 6 osób, którym dostarczali książki do domu. W Bibliotece jest nowoczesny sprzęt komputerowy i bezpłatnie można korzystać z Internetu, drukować, skanować. Bibliotekarze służą pomocą przy obsłudze komputera oraz pomagają wypełniać i pisać różne dokumenty, np. życiorys, CV. Działalność Biblioteki jest prezentowana w gazecie „Nasza Gmina Borzechów”, na stronie i blogu Biblioteki, na fanpage oraz Instagramie. Biblioteka zbiera stare fotografie, które skanuje, a część zbiorów fotograficznych, dotyczących terenu Gminy i okolicznych miejscowości można zobaczyć na Cyfrowym Archiwum Tradycji Lokalnej i na wystawie w siedzibie Bibliotece.

VIII. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY

Zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Wójt jest organem wykonawczym Gminy. Do jego zadań należy m.in. wykonywanie uchwał Rady Gminy.

W 2021 roku Rada Gminy Borzechów podjęła 39 uchwał. Wójt, zgodnie z art. 90 ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym, przekazał wszystkie uchwały Rady Gminy do organów nadzoru, którymi są: w zakresie zgodności z prawem - Wojewoda Lubelski, a w zakresie nadzoru finansowego - Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie. Do RIO przekazano 25 uchwał. Wojewoda w trybie nadzorczym nie wydawał rozstrzygnięć nadzorczych do przekazanych uchwał.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, wszystkie uchwały opublikowane zostały w Biuletynie Informacji Publicznej, a uchwały stanowiące akty prawa miejscowego – również w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.

Uchwały powierzone przez Radę Gminy do wykonania Wójtowi były realizowane zgodnie z dyspozycjami zawartymi w poszczególnych aktach, z zachowaniem procedur i terminów określonych uchwałami i przepisami prawa.

Wójt wykonywał swoje zadania przy pomocy Urzędu Gminy i podległych jednostek organizacyjnych.

IX. INFORMACJA PUBLICZNA ORAZ SKARGI, WNIOSKI I PETYCJE

W 2021 r. do Urzędu Gminy wpłynęło 67 wniosków o udostępnienie informacji publicznej w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 902). Na wnioski te udzielono odpowiedzi w ustawowym terminie. Liczba wniosków o udzielenie informacji publicznej systematycznie wzrasta, w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o ponad 15 %.

W 2021 r. do Urzędu wpłynęło 10 petycji, z których 4 było skierowanych do Rady Gminy, 2 do Rady Gminy i Wójta Gminy oraz 4 do Wójta Gminy. Petycje zostały rozpatrzone w terminie przez właściwe organy, po zasięgnięciu opinii Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.

Zgodnie z wymogiem określonym w art. 14 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 870), informacja o petycjach rozpatrzonych w roku poprzednim zostanie udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w terminie do 30 czerwca 2022 r.

W omawianym okresie do Urzędu Gminy wpłynęła jedna skarga, w sprawie której przeprowadzono postępowanie wyjaśniające.

W 2021 roku nie złożono żadnych wniosków.

X. PODSUMOWANIE

Przedstawiony Raport o stanie Gminy za 2021 rok skupia się – zgodnie z dyspozycją ustawową – głównie na zadaniach określonych w uchwałach Rady Gminy, w tym w aktach o charakterze strategicznym (strategie, polityki, programy). Rada Gminy może określić w drodze uchwały szczegółowe wymogi dotyczące raportu, taka uchwała jednak nie została podjęta. Z tego względu forma dokumentu i szczegółowość prezentowanych informacji została ustalona przez zespół opracowujący Raport.